

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky

Colný úrad Prešov

Tlačová správa

Preventívno - bezpečnostné akcie

PREŠOV - 04. 08. 2015: Počas I. polroka 2015 vykonali prešovskí colníci vo svojom územnom obvode 22 293 preventívnych dozimetrických kontrol, ktoré boli zamerané na ochranu zdravia (zabráňovaním dovozu nebezpečných a zdraviu škodlivých výrobkov) a bezpečnosti občanov (kontrolou rádioaktívnych materiálov, zbraní, výbušnín a pod.).

Rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN č.1540 ustanovuje záväzok a povinnosť pre všetky členské krajiny OSN, uvedené v kapitole VII Charty OSN, prijať efektívne opatrenia proti šíreniu zbraní hromadného ničenia, ich nosičov a s nimi spojených materiálov. CÚ Prešov je jedným z 5 colných úradov, ktoré používajú mobilné detekčné systémy a detekčné prístroje.

Z dôvodu možnej nelegálnej prepravy jadrových a rádioaktívnych materiálov preto vykonáva pravidelné preventívno – bezpečnostné kontroly nielen v teréne, ale napríklad aj na letisku Poprad – Tatry, či na pracovisku Poprad – Pošta, ktoré vzniklo 4. mája tohto roka.

V rámci CÚ Prešov bolo za I. polrok 2015 takýmto spôsobom vykonaných **22 293 kontrol**, pri ktorých bolo okrem prepravovaných tovarov skontrolovaných aj **4 145 fyzických osôb**. Počas týchto kontrol spustili radiačné prístroje **206 radiačných poplachov**. Tieto poplachy spôsobili tovary, ktoré z titulu svojich charakteristických vlastností obsahujú rádionuklidy bežne sa vyskytujúce v prírode, alebo išlo o rádionuklidy určené na lekárske a priemyselné účely a ich preprava bola uskutočňovaná v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. V jednom prípade bola meraním zistená zvýšená dávka radiácie u osoby, ktoré postúpila operáciu lymfatických uzlín. Dávka ožiarenia, ktorú pacient dostane pri takomto zákroku je podobná, ako pri bežnom röntgenovom vyšetrení. V záujme zníženia pôsobenia žiarenia na okolie, najmä na deti a tehotné ženy sa v deň zákroku neodporúča blízky kontakt s takýmito osobami. S touto informáciou by mali byť oboznámené všetky osoby svojim ošetrojúcim lekárom. Zároveň by sa nemali vyskytovať na miestach s veľkou koncentráciou osôb (hromadné dopravné prostriedky, nákupné centrá, kiná a pod.), nakoľko v prípade výskytu viacerých osôb (ktorí podstúpili podobné ošetrenie) na tom istom mieste sa v prípade kumulácie viacerých malých dávok zvyšuje riziko ohrozenia zasiahnutého jednotlivca.

Pri kontrole využívali colníci aj mobilný detekčný systém, ktorý umožňuje detekciu gama žiarenia, neutrónového žiarenia a identifikáciu rádioaktívnych materiálov. Takýmito mobilnými detekčnými systémami okrem Slovenska disponuje aj ďalších 10 európskych krajín. Účelom takýchto kontrol je ochrana zdravia a bezpečnosti občanov a tiež životného prostredia.